

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ**  
**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Програма**  
**творчого конкурсу**  
**для здобуття ступеня магістра**  
**за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»**

**Творчий конкурс** проводиться з метою виявлення вступників, які бажають продовжити навчання за ступенем «Магістр» та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, уміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін («Режисура та майстерність актора», «Сценічна мова», «Грим», «Режисура естради та масових свят», «Методика викладання спецдисциплін», «Основи сценічного руху», «Сценарна майстерність» та ін.); виявляти обізнаність у галузі теорії та історії сценічного мистецтва, естради, театру масових форм, кіно, телебачення, оперувати професійною термінологією.

На навчання за ступенем «Магістр» приймаються випускники ВНЗ III-IV рівнів акредитації, які мають дипломи бакалавра або спеціаліста з театрального мистецтва.

Під час творчого конкурсу вступник повинен виявити

**Знання:**

- технології постановки театральних вистав;
- специфіки основних етапів еволюції режисерсько-постановочного мистецтва в театрі масових форм;
- історії вітчизняного та світового театру, естради, драматургії та літератури;
- драматургічних (сценарних) форм та специфіки режисерського задуму постановок різних видів театральних вистав та масових театралізованих видовищ;
- театральної термінології та літератури за фахом;
- образотворчого та музичного мистецтва;
- української або російської мови (для іноземних громадян);

**Уміння:**

- здійснювати керівництво театральним колективом, постановочною групою масового театралізованого видовища;
- планувати організацію творчо-виробничого процесу;
- визначати творчу концепцію діяльності постановочної групи;
- розробляти постановочний план режисерського задуму вистави, масового театралізованого видовища;
- грамотно відповідати на запитання з теорії, історії вітчизняного і світового театру, драматургії, режисури, світової літератури, естрадного, образотворчого, музичного та кіно-, телемистецтва.

### **Наявність навичок:**

- володіння основними прийомами постановки театральних та естрадних вистав, масових театралізованих видовищ;
- організаційно-творчої роботи у сценічному мистецтві;
- володіння технологією написання режисерського сценарію, інсценування або сценічної композиції за драматургічним твором, постановки естрадної вистави, масового-театралізованого видовища;
- викладення дійового ряду театральної та естрадної вистави або основних епізодів театралізованого видовища;
- розроблення ідейно-тематичної концепції театральної та естрадної вистави, театралізованого видовища;
- володіння усіма видами театральної техніки;
- роботи режисера з композитором, художником, хореографом, звукорежисером, організаційно-творчими службами театру або концертно-видовищного закладу,
- володіння психотехнікою репетицій та методикою роботи з акторами над театральною та естрадною виставами, театралізованим масовим видовищем.

**Творчий конкурс з історії, теорії та практики сценічного мистецтва** передбачає відповідь на три запитання екзаменаційного білету та співбесіди за темою та змістом майбутньої наукової роботи:

перше питання пов'язане з виявленням знань спеціальної літератури з історії театру, естради, кіно, теорії режисури та акторської майстерності, довідково-бібліографічних матеріалів за фахом;

друге питання пов'язане з виявленням знань абітурієнта з практичної режисерської діяльності (методика формування та втілення режисерського задуму театральної або естрадної вистави; методика організації масових свят; організація театральної справи та ін.);

третє питання пов'язане з виявленням знань з театральної педагогіки та основ наукових досліджень. А також надає стислу доповідь теми та змісту майбутнього наукового дослідження.

### **Структура оцінки з дисципліни**

<b>Випробування</b>	<b>Бали</b>
<b>Основи історії та теорії сценічного мистецтва</b>	
Знання історії, теорії вітчизняного, світового театру та української і світової драматургії.	Макс. 20
Знання історії, теорії та практики режисури театру, режисури естради та масових свят	Макс. 20
Знання української та світової літератури, образотворчого та музичного мистецтва	Макс. 20
Знання театральної та наукової термінології.	Макс. 20
Обґрунтування актуальності теми, розкриття змісту та стратегії майбутнього наукового дослідження	Макс. 20

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,  
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2020 РОЦІ  
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»  
освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
<p align="center"><b>Незадовільний рівень 100 -123 балів</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- абітурієнт не дає вірну відповідь на запитання,</li> <li>- відповіді поверхневі, демонструють незнання базових понять предметної галузі,</li> <li>- абітурієнт виявляє нерозуміння сучасних процесів театрального мистецтва,</li> <li>- абітурієнт не дає відповідей на додаткові запитання,</li> <li>- абітурієнт виявляє брак логічного мислення та здатності послідовно викладати інформацію</li> </ul>
<p align="center"><b>Середній рівень відповіді: 124 - 149 балів</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- абітурієнт дає неповну відповідь на запитання,</li> <li>- відсутня відповідь на одне з запитань білета,</li> <li>- абітурієнт демонструє слабкі знання сучасного стану проблем театрального мистецтва,</li> <li>- абітурієнт має труднощі у відповідях на додаткові запитання</li> </ul>
<p align="center"><b>Достатній рівень відповіді: 150 - 175 балів</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- абітурієнт дає вірну відповідь на запитання,</li> <li>- ілюструє відповідь прикладами з практики,</li> <li>- демонструє знання практичних проблем галузі сценічного мистецтва,</li> <li>- абітурієнт вміє висловлювати свої думки у відповідь на фахові запитання,</li> <li>- абітурієнт допускає деякі неточності при відповіді на додаткові питання.</li> </ul>
<p align="center"><b>Високий рівень відповіді: 176 - 200 балів</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на запитання,</li> <li>- ілюструє відповідь прикладами з практики,</li> </ul>

	<p>- пов'язує теоретичні знання з розумінням практичних проблем галузі сценічного мистецтва,  - демонструє вільне володіння термінологічним апаратом з фаху,  - дає вірні відповіді на додаткові питання;  - дає конкретні та логічні відповіді, обґрунтовуючи власну позицію з вибору теми майбутнього наукового дослідження.</p>
--	--

## ЛІТЕРАТУРА

1. Актерский тренинг по системе Станиславского. Упражнения и этюды / сост. Ольга Лоза. – М.: АСТ; АСТ Москва, спб: Прайм – Евро – знак, 2009.
2. Базанов В. Сцена XX века / В. Базанов. – Л., 1990.
3. Білуха М. Основи наукових досліджень/М. Білуха – К., 1997.
4. Бобошко Ю. Лесь Курбас – режисер / Ю. Бобошко. – К., 1987.
5. Богданов И., Виноградский И. Драматургия эстрадного представления: учебн. / И. Богданов, И. Виноградский. – СПб., 2009.
6. Бутенко Э. Сценическое перевоплощение. Теория и практика / Э. Бутенко. – М., 2007.
7. Василько В. Фрагменти режисури / В. Василько. – К., 1969.
8. Вахтангов Е. Сб. статей / Е. Вахтангов. – М., 1984.
9. Вовкун В.В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник. – К.: НАККіМ, 2015
10. Выготский Л.С. Психология искусства. – Любое издание.
11. Георгий Товстоногов репетирует и учит. – СПб., 2006.
12. Гладишева А. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність / А. Гладишева. – К., 2007.
13. Гончаренко С. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям / С. Гончаренко. – К., 1995.
14. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К., 1997.
15. Горбов А. Режиссура зрелищно-театрализованных мероприятий : учеб. пособ. / А. Горбов. – М., 2004.
16. Данченко С. Бесіди про театр / С. Данченко. – К., 1999.
17. Деркач С. Становлення масових свят та видовищ як жанру мистецтва в Україні / С. Деркач. – К., 1998.
18. Дранков В. Природа художественного таланта / В. Дранков. – СПб., 2001.
19. Житницький А. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посіб. / А. Житницький. – Х., 2005.
20. Зайцев В. Режиссура эстрады та масових видовищ : навч. посібник / В. Зайцев. – К., 2003.
21. Захава Б. Мастерство актера и режиссера / Б. Захава. – М., 2005.

22. Захаров М. Суперпрофессия / М. Захаров. – М., 2003.
23. Искусство режиссуры. XX век / Сост. С.К. Никулин, Л.А. Пичхадзе. – М.: Артист. Режиссер. Театр, 2008.
24. Історія українського театру: у 3 т. / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. — Київ, 2009. — Т. 2: (1900–1945).
25. Карпушкин М. Уроки Мастера: Конспекты по театральной педагогике А. Гончарова / М. Карпушкин. – М., 2005.
26. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія: життя, актор, образ / В. Кісін. – К., 1999.
27. Клитин А. Эстрадное заведение. Пятнадцать очерков для профессионалов и любителей эстрадного искусства. / С. Клитин. – М., 2002.
28. Клитин С. Эстрада: Проблемы теории, истории и методики : учеб. пособие / С. Клитин. – Л., 1987.
29. Кнебель М. О действенном анализе пьесы и роли / М. Кнебель. – Будь-яке видання.
30. Кнебель М. Поэзия педагогики / М. Кнебель. [будь-яке видання]
31. Коломієць Р. Сергій Данченко. Портрет режисера в інтер'єрі часу / Р. Коломієць. – К., 2001.
32. Корифеї українського театру : зб. статей. – К., 1982.
33. Корниенко Н. Режиссерское искусство Леся Курбаса. Реконструкция (1887-1937) / Н. Корниенко. – К., 2005.
34. Кох И. Основы сценического движения. / И. Кох. – Л., 1970.
35. Красильникова О. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. Красильникова. – К., 1999.
36. Лебідь-Дніпро О. Українські обряди / О. Лебідь-Дніпро. – К., 1987.
37. Лесь Курбас. Філософія театру / Упор. М. Лабінський. – К., 2001.
38. Лисюк В.М. Поезія ремесла: монологи театрального педагога / Віктор Лисюк. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 368 с. : іл.
39. Литосова М.К. Актер и режисер. Словарь профессиональных терминов и словосочетаний. Учебное пособие. – М.: РИТИ – ГИТИС, 2016.
40. Мейерхольд В. Статті, письма, речі, бесіди / В. Мейерхольд. – М., 1964.
41. Миславський В.Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. – Харків:, 2007.
42. Митці України: Енциклопедичний довідник. – К., 1992.
43. Некрилова О. Русские народные городские праздники, увеселения и зрелища / О. Некрилова. – Л., 1988.
44. Обертинська А. Історія масових свят: навч. посібник / А. Обертинська. – К., 1999.
45. Основы системы Станіславського: уч. пособие / Авт. сост. Н. Киселева, В. Киселева, В. Фролов. - Ростов-на-Дону, 2000.
46. Пави П. Словарь театра / П. Пави. – М., 2008.
47. Паві П. Словник театру / П. Паві. – Львів., 2009.

- 48.Петров Б. Массовые спортивно-художественные представления / Б. Петров. – М., 1998.
- 49.Петрова А. Сценическая речь / А. Петрова. [любое издание]
- 50.Поплавський М. Шоу-бізнес: історія, теорія, практика: Підруч. / М. Поплавський. – К., 2001.
- 51.Попов П. О методе. Театральная педагогика. Режиссура / П. Попов. – М., 2005.
- 52.Режиссерский театр. Разговоры под занавес века. Вып. I. – М., 2004.
- 53.Рождественская Н.В. Диагностика актерских способностей / Н.В. Рождественская– СПб: Речь, 2005.
- 54.Розин М. Музыкально - ритмическое воспитание: метод. пособ. / М. Розин. – К., 1984.
- 55.Рубб А. Феномен эстрадной режиссуры. / А. Рубб. – М., 2001.
- 56.Самитов Д.Г. Продюсирование некоммерческого театра: История, социология, менеджмент, маркетинг, правовые аспекты региональных театров США. М.: Российский институт театрального искусства – ГИТИС, 2016. – 559 с., илл.
- 57.Сахновский В.Г. Режиссура и методика ее преподавания / В.Г. Сахновский. – М.: ГИТИС, 2013.
- 58.Силин А.Д. «Дорога на площадь. Специфика работы режисера при постановке массовых театрализованных представлений и праздников под открытым небом и на больших нетрадиционных сценических площадках» / М.: 2014 .
- 59.Соснова М. Искусство актера: Учебн. Пособие для вузов / М. Соснова. – М., 2005
- 60.Станиславский К. С. Этика/К.С. Станиславский. – М. : ГИТИС, 2013.–46 с.
- 61.Станиславский К. Собр. соч. Т. т. 1-4 / К. Станиславский [будь-яке видання]
- 62.Сулимов М. Посвящение в режиссуру / М. Сулимов. – СПб., 2004
- 63.Сыромятникова И. Искусство грима и прически / И. Сыромятникова.
- 64.Танюк Л. Мар'ян Крушельницький / Л. Танюк. – . К., 2007.
- 65.Товстоногов Г. Зеркало сцены: В 2-х кн. / Г. Товстоногов [будь-яке видання]
- 66.Туманишвили М. Введение в режиссуру / М. Туманишвили. – М., 2003.
- 67.Туманов И. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта / И. Туманов. – М., 1976.
- 68.Тэн И. Философия искусства / И. Тэн. – М., 1996.
- 69.Уварова Е. Эстрадный театр: миниатюры, обозрения, мюзиклы. 1917-1945 / Е. Уварова. – М., 1983.
- 70.Фильштинский В. Открытая педагогика / В. Фильштинский. - СПб. «Балтийские сезоны», 2006.
- 71.Цветков В. Основы классической режиссуры//Конспект лекций / В. Цветков. – Х., 2008.

- 72.Чечетин А. Основы драматургии театрализованных представлений / А. Чечетин. – М., 1981.
- 73.Шароев И. Режиссура эстрады и массовых представлений / И. Шароев. [будь-яке видання]
- 74.Эстрада России XX века : энцикл. – М., 2004.
- 75.Этика: Энциклопедический словарь. – М., 2001.

Відповідальний за випуск І. О. Борис